

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4722/23
14.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Трифуновић Радуловић, председника већа, Иде Никитовић и Марине Бркић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Гаварић, адвокат из Београда, ул. Сазонова бр. 8, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Мирјана Ђурић, адвокат из Београда, ул. Кумодрашка бр. 362/9, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 19631/18 од 13.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 19631/18 од 13.04.2023. године у ставу првом, у делу става трећег којим је обавезан тужени да тужилји накнади материјалну штету и исплати износа од 14.250,00 евра са законском затезном каматом на овај износ почев од 12.12.2018. године као дана подношења тужбе па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и у ставу седмом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 19631/18 од 13.04.2023. године у преосталом делу става трећег изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ главног дуга од 14.250,00 динара почев од 12.11.2018. године до 11.12.2018.године, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 19631/18 од 13.04.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен главни тужбени захтев тужиље и утврђено да је ништав и без правног дејства уговор о доживотном издржавању закључен између сада пок. ВВ, бившег из ..., као примаоца издржавања и туженог ББ из ..., као даваоца издржавања, оверен пред Првим основним судом у Београду под бројем РЗ 341/2010 дана 10.02.2010. године, који за предмет има непокретност-стан број 34 у ... у ..., по структури двособан, уписан у ЗКУЛ ... КО ..., на кат.парц. ... као ЗК тело 2, под редним бројем 73, у делу од 1/6 идеалних делова, као и право коришћења гробног места број ...,

парцела број ..., гробље “Лешће”, што је тужени дужан признати и трпети. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован главни тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је уговор о доживотном издржавању закључен између сада пок. ВВ, бившег из ..., као примаоца издржавања и туженог ББ из Београда, као даваоца издржавања оверен пред Првим основним судом у Београду под бројем РЗ 341/2010 дана 10.02.2010. године ништав и без правног дејства у преосталом делу и то за 5/6 идеалних делова непокретности-стана број 34 у ... у ..., по структури двособан, уписан у ЗКУЛ ... КО ... на кат.парц. ... као ЗК тело 2, под редним бројем ... и поводом права на 132 обичне акције на име Саобраћајног предузећа “Ласта” а.д. Аутопут Београд-Ниш бр. 4, што би тужени био дужан признати и трпети. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па је обавезан тужени да тужиљи на име накнаде материјалне штете по основу продаје сувласничког удела тужиље од 1/6 идеалних делова стана наведеног у ставу првом изреке пресуде исплати износ од 14.250,00 евра са законском затезном каматом на овај износ почев од 12.11.2018. године као дана подношења тужбе па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у делу преко досуђеног износа материјалне штете ставом трећим изреке од 14.250,00 евра па до траженог износа од 41.000,00 евра, а за износ од још 26.750,00 евра са траженом каматом. Ставом петим изреке, утврђено је да тужиља има право коришћења са уделом од 1/2 идеалних делова гробног места бр. ..., парцела број ..., гробље “Лешће”, што је тужени дужан признати и трпети. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је са туженим сувласник са по 1/2 идеалних делова на 132 обичне акције на име Саобраћајног предузећа “Ласта” а.д. Аутопут Београд-Ниш бр. 4, што би тужени био дужан признати и трпети. Ставом седмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу првом, трећем и седмом изреке, из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Тужиља је дала одговор на жалбу.

Испитујући пресуду у побијаном делу, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени пази по службеној дужности, а неосновано се жалбом указује на битну повреду из тачке 12 ове законске одредбе. Изрека побијане пресуде је јасна и разумљива, није противречна изнетим разлозима о битним чињеницама, који су јасни и потпуни, те се њена законитост и правилност могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 10.02.2010. године између туженог, као даваоца издржавања и сада пок. ВВ, као примаоца издржавања закључен је уговор о доживотном издржавању који је оверен пред Првим основним судом у Београду у

предмету РЗ 341/10. Наведеним уговором тужени се обавезао да ће примаоца издржавања доживотно неговати, а у случају болести сносити трошкове лечења и потребног одговарајућег медицинског третмана уколико пензијска примања примаоца издржавања за то не буду довољна, обезбедити потребну храну на захтев примаоца издржавања, сносити трошкове електричне енергије, телефона, инфостана и друго, а прималац издржавања се обавезао да ће за узврат пренети право својине на стану број 34, који се налази у ... у ..., право коришћења гробног места ..., парцела број ..., гробље "Лешће" и 132 обичне акције на име Саобраћајног предузећа "Ласта" а.д. Аутопут Београд-Ниш бр. 4. Тужени је испуњавао преузете обавезе из наведеног уговора тако што је бринуо о оцу, водио га код лекара, одлазио у набавке ради куповине намирница, повремено из ресторана у коме је радио доносио храну по очевој жељи, учествовао у плаћању рачуна за спорни стан, а супруга туженог је одржавала хигијену наведеног стана. Неколико дана пред смрт тужени је сместио оца у приватни дом, јер му је била потребна 24-часовна брига, а након његове смрти организовао је сахрану и сносио део трошкова. Тужила и тужени су рођени брат и сестра. Мајка парничних странака сада пок. ГГ преминула је 22.10.2007. године, а отац сада пок. ВВ 13.12.2015. године. Након смрти оца парничних странака, тужени, се, на основу закљученог уговора о доживотном издржавању, у катастру непокретности уписао као искључиви власник предметног стана. У периоду од 2016. до 2018. године тужени је издавао наведени стан у закуп и половину месечног износа закупнине је давао тужили и њеној ћерки. Уговором о купопродаји непокретности тужени је, као продавац отуђио предметни стан купцу ДД који је оверен пред јавним бележником под ОПУ 1416-2018 од 01.06.2018. године за купопродајну цену од 85.500,00 евра. Након тога тужени је, као поклонодавац са тужилом и њеном ћерком ЂЂ, као поклонопримцима закључио уговор о поклону који је оверен под УОП 3416-2018 од 29.08.2018. године. Чланом 1 уговора констатовано је да је поклонодавац, овде тужени по основу уговора о купопродаји непокретности стана 34 на трећем спрату зграде у ... у ... стекао одређена новчана средства и да жели да део тих средстава поклони својој сестри, овде тужили и њеној ћерки у знак захвалности због њиховог односа према њему, те је чланом 2 наведеног уговора тужени, као поклонодавац својој сестри, овде тужили поклонио износ од 5.000,00 евра, а њеној ћерки ЂЂ износ од 20.000,00 евра све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан овере уговора. Иза смрти мајке парничних странака вођен је оставински поступак пред Трећим општинским судом у Београду и решењем тог суда О.бр. 1316/08 од 17.07.2008. године на њеној заоставштини која се састоји од неисплаћених новчаних средстава на име новчане накнаде за помоћ и негу и права власништва на кат.парц.бр. уписане у Лн ... КО ..., оглашени су на основу закона и међусобног споразума тужила, тужени и њихов отац ВВ. Према ЗКУЛ ... КО ... утврђено је да укњижено право власништва на стану описаном у изреци Завода за изградњу града Београда преко ванкњижних корисника ЈП за стамбене услуге и Саобраћајног предузећа "Ласта" у корист ВВ из ... који је власник стана постао закључењем уговора о откупу стана од 15.10.1992. године, анекса уговора од 26.04.1992. године и потврде СП "Ласта" од 25.02.2002. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су прималац издржавања сада пок. ВВ и његова супруга ГГ, мајка парничних странака сувласници са једнаким уделитема са по 1/2 идеална дела на предметном стану, будући да је исти откупљен током трајања њихове брачне заједнице. Имајући у виду да је отац

парничних странака закључењем уговора о доживотном издржавању располагао правом власништва на целој непокретности, иако је био власник 4/6 (2/3) идеална дела предметне непокретности, то је првостепени суд правилно нашао да је наведени уговор којим је располагано са 1/6 идеална дела тужиље ништав јер је закључен супротан одредби члана 103 ЗОО, због чега је одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде. Такође, истим ставом побијане пресуде првостепени суд је утврдио да је ништав уговор о доживотном издржавању у делу којим је располагано правом коришћења гробног места, с обзиром на то да наведено право не може бити предмет располагања правним посла. Одлучујући о захтеву за накнаду материјалне штете првостепени суд је нашао да је исти делимично основан, у односу на сувласнички удео тужиље, као законског наследника иза смрти мајке, са 1/6 идеалних делова, те је усвојио захтев за исплату износа од 14.250,00 евра, на име 1/6 дела купопродајне цене са законском каматом почев од дана подношења тужбе па до коначне, исплате применом одредбе члана 277 ЗОО и одлучио као у ставу трећем изреке побијане пресуде.

Такву одлуку првостепеног суда као правилну и на закону засновану прихвата и овај суд као другостепени, која наводима жалбе није доведена у сумњу.

С обзиром да је предметни стан откупљен у току трајања брака родитеља парничних странака и да је приликом обрачуна откупне цене узет у обзир и радни стаж брачних другова као суносилаца станарског права, те да је дакле стан стечен по привилегованим условима, према становишту другостепеног суда начело правичности у оваквим случајевима налаже да су супружници моментом откупа тога стана стекли сувласништво на стану са подједнаким уделитема, што је и правилно полазиште првостепеног суда. Иако иза смрти мајке парничних странака која је преминула 2007. године право власништва са 1/2 на предметном стану није утврђено као предмет њене заоставштине, то не значи да је тужиља изгубила право да потражује утврђење свог наследног дела. С тим у вези, правилно је првостепени суд побијаном пресудом утврдио тужиљин сувласнички удео на предметном стану, те да у тренутку закључења спорног уговора о доживотном издржавању отац парничних странака није могао да располаже сувласничким уделитема тужиље и туженог који су износили по 1/6 идеалних делова, као законских наследника иза смрти мајке. Како је отац странака закључењем поменутог уговора пренео на туженог право својине на целој спорној непокретности, иако није био у власник наведене непокретности са обимом удела 1/1, те како нико не може да пренесе на другог више права него што и сам има то је правилан закључак првостепеног суда да је спорни уговор делимично ништав правни посао у односу на удео тужиље од 1/6 идеалних делова предметног стана.

Неосновани су жалбени наводи туженог којима се указује да је тужиља на име купопродајне цене стана примила износ од 25.000,00 евра пре подношења ове тужбе, из ког разлога је неоснован њен захтев за исплату материјалне штете. Ово стога што је на основу закљученог уговора о поклону тужиља примила износ од 5.000,00 евра, а њена ћерка износ од 20.000,00 евра у знак захвалности због њиховог односа према поклонодавцу, а не на основу купопродајне цене продатог стана. Из наведеног следи да тужени није доказао да је износ исплаћен од стране туженог износ на име купопродајне цене, већ из приложених доказа следи да је новац дат на име учињеног поклона.

Остали наводи жалбе представљају понављање навода које је првостепени суд правилно оценио, које разлоге и овај суд у поступку жалбене контроле као такве прихвата и на њих се, користећи се овлашћењем из члана 396 ЗПП, а у циљу избегавања понављања, код доношења ове одлуке позива.

Правилна је одлука о трошковима поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153 став 2 ЗПП.

Из изнетих разлога, на основу одредбе члана 390, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим одлучујући у делу става трећег изреке који се односи на обавезу туженог да тужиљи исплати новчана средства са законском затезном каматом на овај износ почев од 12.11.2018. године, првостепени суд је погрешно применио материјално право. На правилну примену материјалног права другостепени суд пази по службеној дужности.

Наиме, тужени је правилно обавезан да тужиљи плати дуговани износ, међутим првостепени суд је пропустио да тачно означи датум од када тече законска затезна камата имајући у виду да је тужба поднета 12.12.2018. године, а не 12.11.2018. године како је то наведено у изреци првостепене пресуде. Имајући у виду наведено, првостепена пресуда је у том делу става трећег изреке морала бити преиначена и тужени је обавезан да измири дуговање са законском затезном каматом почев од 12.12.2018. године као дана подношења тужбе.

Имајући у виду наведено, на основу одредбе члана 394 став 1 тачка 4 ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

На основу одредбе члана 165 ЗПП одлучено је као у ставу трећем изреке, с обзиром да је тужени само делимично успео у жалбеном поступку.

Председник већа-судија
Ирена Трифуновић Радуловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић